

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

ASTRONOMICVM

ENVNCTIATVM OCTAVVM.

Verum Iouis cursum, accidentia, passionesq; eiusdem circa computum indagare.

Rotæ mediæ
motus declaratio.

Auges h 24°
perpetuò Sep

Aux h distat à
ventre 20 gra
24 vero 50

Exemplū CA
ROLI Impe
ratoris.

Verus locus
4 tpe Caroli.

Citrū & quartū

EYΣ, latinè Iuppiter, naturæ est calidæ & humida, humor optimo cōgru tem perie, nempe Sanguini, in eo enim uitā positam maxime uidemus, ob quod etiā Iouem ueteres uitæ socium interpretati sunt. Huius motum iam ante in Saturno abunde sati declarauimus. Saturni enim Iouis & Martis cursus nihil differre diximus, uentre tamen, capite, cauda que draconis in præsenti figura, diuerlam à priori partitionem fortis, duxi consultum partium earum paucis me minisse. Deinde motum Iouis per Cæsarea, ut prius fecimus, exempla palam facere. Prima itaq; præsens instrumenti rota cum indice M offertur, cui ab 1 usq; 100 numeri insunt, sicut & in epicyclo fit. Inter est autem illud inter præsens Iouis, & præcedens Saturni æquatorum, quod in illo uenter draconis ab auge distet 20 gradibus tantum, & hoc secundū signo ordinem, qui in Saturno 50 graduum, & contra ordinem signorum, habitus est. Auges Saturni, Iouis, & Martis; perspetuò Septentrionales perseverant, propter quod epicyclus dum à capite draconis usq; ad caudam, iuxta signorum successionem, mouetur, semper à superficie eclipticæ septentrionem uersus apparet, à cauda uero usq; ad caput per augis oppositum rursus gradiens, meridionalis dicitur. Ex quo liquet, quod Epicyclus, donec à uentre septentrionali, qui non longe absit ab auge septentrionali, secundum signorum successio nem, usq; ad alium uentrem fertur, descendens, à uentre quidem superiori usq; ad caudam, Septentrionalis descendens, à cauda deinde usq; ad uentrem inferiorem, meridionalis descendens, nuncupetur. Ita quoque in altera medietate ascendens uocatur, in latitudine meridionali constitutus, meridionalis ascendens, inde usq; ad uentrem aduersum, septentrionalis ascendens, dici solet. Instrumenti subsequentis usum dupli pro more documento nunc exequar. Ortum non semel diximus CA ROLVM Imperat: Anno 1500, die 23 Februarii, Hor: 15 min. 44 post meridiem, huic numero iam æquato 2 min. 56 secunda de mo. Meridiani autem ratione 39 minuta rursus addo. Post quas æquationes, summa 23 dierum, 16 horarum, 20 minutorum redun dat, ad quod tempus, motum querere instituo, hoc pacto. Radicem me dii motus Iouis super 1400 annum, eò quod 1500 nondum est integrè completus, ex tabula adjuncta summo, quæ habe 27 gradus 30 minutat. 34. Totidem librae gradibus & minutis in Zodiaco acceptis, indicem M admoueo. Deinde ultra annos 1400 ad nativitatē usq; Cæsaris adhuc 99 annos, quoniam elapsos esse apparēt, obseruo. Illis in limbo ipsius rotæ quæstis, filum è centro A superinpono, indicem postea M subtus idem dico. Filii denuo A per diem Februario 23 etiam per horas & minutæ, iuxta proportionem, extendo, sub quod denuo indicem M loco, quo peracto rotam usui respondentem habeo. Cuius ostensor medium motum Iouis horæ nativæ conuenientem, signa uidelicet 11 grad. 7 minut. 54 in dicat. Rotam post hac alteram aggredior, cuius indicem P augi Iouis (quæ supra per 4 enī etiā inuenta est) signorum uidelicet 5 grad. 23 minut. 22 applico. Ita quoque eadem rota uerificata est. Animaduerto nunc gradum & minutum in circulo G H I, ab indice M contactum (qui in alio circulo K L M offenditur) per illum æquantis filum E traho, filio que centrum epicycli una cum auge inferioris epicycli quæ cum cruce X signatur, substituo, filo interim ad finem usq; operationis firmo sic retento. Rursus uero tabulam ingredior, & ab anno 1400 recta linea dextrorsum donec columna cum inscriptione RADIX ARGUMENTI IOVIS POST CHRISTVM offertur, pcedo in qua tabula signa 2 grad. 21 minut. 0, reperta, in limb inferioris epicycli iterum requireo. Inuentis, epicycli superioris Y ostensorum applico. Residuos pariter annos 99 in limbo eiusdem epicycli numero, per quos filum F duco, unaq; indicem Y subiicio. Idem filum per 23 quoq; diem (horis & minutis saltem omisis) dirigo, directo sic filo, indicem Y postremo subiigo, quo facto, orbes omes instituto meo accommodati sunt. Quod si nunc filum A per stellam in Epicyclo depictam traho, mox in Zodiaco, septem gradus, 21 minut. X, qui est verus locus Iouis, ostenduntur. Centrum æquatum, quod est, Signa 5 G 12 M 15 (quo ad latitudinem infra utendum erit) filum circulo G H I, extensum per centrum epicycli indicat. Considerandus etiā hic diligenter locus, à filo per certq; epicycli ducto, tactus, ille enim aux uera epicycli dicitur, quoniam remotissimus à centro mundi est, à quo, si signa, gradus, & minuta usq; ad ostensorum Y secundū signa ordinatis numerantur, 50 55 M 33 quæ sunt argumentum uerum, depræhenduntur. Obseruabis autem hoc argumentū latitudini post modum inueniendæ necessarium. Leuato nunc deferete, oculis statim obuiat epicyclus à cauda draconis uentrem meridianū uersus perges, ideoq; meridionalis descendens uocatur. Stella epicycli, quæ Iouem representat, in superiori parte epicycli appetat, quare Iupiter directus, & propemodū

TABVLA

M EDII M OTVS

IOVIS

TABVLA

M EDII ARGVME

IOVIS

Centenarii annorum ante & post Christi aduentum.	Radices post Christi annus.	Radices ante Christi annus.	Centenarii annorum ante & post Christi aduentum.	Radices post Christi annus.	Radices ante Christi annus.
Annus Christi	S. G. M.	S. G. M.	Annus Christi	S. G. M.	S. G. M.
100	X 0 45	V 24 19	100	I 0 2 16	8 13 54
200	X 12 58	M 18 6	200	4 26 47	1 18 43
300	Y 19 11	II 11 53	300	11 21 19	6 24 12
400	II 25 24	W 5 40	400	6 15 50	11 29 41
500	X 1 37	W 29 27	500	1 10 21	5 5 10
600	Z 7 50	W 23 14	600	8 4 52	10 10 39
700	U 14 3	M 17 1	700	2 29 23	3 16 8
800	X 20 16	N 10 48	800	9 23 54	8 21 37
900	U 26 29	M 4 35	900	4 18 25	1 27 6
1000	W 2 42	U 28 22	1000	11 12 56	7 2 35
1100	G 8 55	X 22 9	1100	6 7 27	0 8 4
1200	X 15 8	G 15 56	1200	I 1 58	5 13 33
1300	U 21 21	W 9 43	1300	7 26 29	10 19 2
1400	H 27 34	M 3 30	1400	2 21 0	3 24 31
1500	X 3 47	U 27 17	1500	9 15 31	8 29 59
1600	M 10 0	U 21 4	1600	4 10 2	2 5 28
1700	W 16 13	U 14 51	1700	11 4 33	7 10 57
1800	G 22 26	X 8 38	1800	5 29 4	0 16 29
1900	X 28 40	G 2 25	1900	0 23 35	5 21 55
2000	II 4 53	W 26 12	2000	7 18 7	10 27 24
2100	M 11 6	U 19 59	2100	2 17 38	4 2 54
2200	V 17 19	X 13 45	2200	9 7 9	9 8 22
2300	M 23 32	U 7 32	2300	4 1 40	2 13 51
2400	W 29 45	U 1 19	2400	10 26 11	7 19 20
2500	S 5 58	M 25 6	2500	5 20 42	0 24 49
2600	W 12 1	U 18 53	2600	0 15 13	6 0 18
2700	II 18 24	W 12 40	2700	7 9 44	11 5 47
2800	M 24 37	S 6 27	2800	2 4 15	4 11 16
2900	U 0 50	X 0 14	2900	8 28 46	9 16 45
3000	U 7 3	M 24 1	3000	3 23 17	2 22 14
3100	X 13 16	V 17 48	3100	10 17 48	7 27 43
3200	S 19 29	M 11 35	3200	5 12 19	1 3 12
3300	W 25 42	II 5 22	3300	0 6 50	6 8 40
3400	G 1 55	X 29 9	3400	7 1 21	11 14 9
3500	X 8 8	G 22 56	3500	1 25 52	4 19 38
3600	U 14 21	W 16 43	3600	8 20 23	9 25 7
3700	U 20 34	M 10 30	3700	3 14 54	3 0 36
3800	X 26 47	V 4 17	3800	10 9 26	8 6 5
3900	M 2 59	U 28 4	3900	5 3 57	1 11 34
4000	W 9 33	U 21 51	4000	11 28 28	6 17 3
4100	G 15 46	X 15 38	4100	6 22 59	11 22 32
4200	X 21 39	S 9 25	4200	1 17 30	4 28 1
4300	U 27 52	U 3 12	4300	8 12 1	10 3 30
4400	M 4 5	S 26 59	4400	3 6 31	3 8 59
4500	V 10 18	X 20 46	4500	10 1 3	8 14 28
4600	M 16 31	U 14 33	4600	4 25 34	1 19 57
4700	W 22 44	U 8 20	4700	11 20 5	6 25 26
4800	G 28 57	X 2 7	4800	6 14 36	0 0 55
4900	W 5 10	II 25 45	4900	1 9 7	5 6 23
5000	II 11 23	W 19 41	5000	8 3 38	10 11 52
5100	M 27 36	V 13 28	5100	2 28 9	3 17 22
5200	V 23 49	M 7 15	5200	9 22 40	8 22 51
5300	U 0 2	I 2	5300	4 17 11	1 28 20
5400	X 6 15	V 24 49	5400	11 11 42	7 3 49
5500	S 12 28	M 18 36	5500	6 6 13	0 9 18
5600	W 18 41	II 12 23	5600	1 0 45	5 14 46
5700	II 24 54	W 6 10	5700	7 25 16	10 20 15
5800	I 1 7	U 29 57	5800	2 19 47	3 25 44
5900	U 7 20	W 23 44	5900	9 14 18	9 1 13
6000	U 13 33	M 17 31	6000	4 8 49	2 6 42
6100	X 19 46	V 11 18	6100	11 3 20	7 12 11
6200	S 25 59	M 5 5	6200	5 27 51	0 17 40
6300	W 2 12	U 28 52	6300	0 22 22	5 23 9
6400	G 8 26	X 22 38	6400	7 16 53	10 18 38
6500	X 14 39	S 16 25	6500	2 11 24	4 4 7
6600	U 20 52	W 10 12	6600	9 5 55	9 9 36
6700	U 27 5	M 3 59	6700	4 0 26	2 15 4
6800	V 3 18	X 27 46	6800	10 24 57	7 20 33
6900	M 9 31	U 21 33	6900	5 19 28	0 26 2
7000	W 15 43	II 15 20	7000	0 13 59	6 1 31